

**ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ
РОЗВИТОК УКРАЇНИ В ХХІ
СТОЛІТТІ: НАЦІОНАЛЬНА ВІЗІЯ
ТА ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**Збірник тез доповідей
Одинадцятої Міжнародної
науково-практичної
конференції молодих вчених
(Тернопіль, 13-14 березня 2014 року)**

Редакційна колегія:

*Амбрик Л.П., к.е.н.
Валігура В.А., к.е.н., доц.
Войтенко О.М., к.е.н.
Галешук С.М., аспірант
Галиш Н.А., здобувач
Галько Л.Р., к.е.н., доц.
Голоднюк О.С., аспірант
Гуцул І.А., викладач-стажист
Дерій М.В., аспірант
Дмитрів В.І., аспірант
Дудар В.Т., к.е.н., доц.
Дудар О.Т., к.е.н., доц.
Зварич Р.Є., к.е.н., доц.
Клапків Ю.М., к.е.н., викладач
Коваль О.В., аспірант
Колесніков А.П., к.е.н., доц.
Лагоцька Н.З., к.е.н., доц.
Ліхновський П.М., к.е.н., викладач
Маршалок Т.Я., к.е.н. (голова)*

*Мельник Ю.В., к.е.н., доц.
Муравський В.В., к.е.н., викладач
Нагара М.Б., к.е.н., викладач
Постніков В.С., к.е.н., викладач
Продан І.О., аспірант
Рожко А.О., к.е.н., доц.
Рудан В.Я., викладач
Стрельбіцька Н.Є., к.е.н., доц.
Тимків А.О., к.е.н., викладач
Угрин В.В., аспірант
Фаріон А.І., к.е.н., викладач
Фаріон В.Я., к.е.н., викладач
Фільо М.М., аспірант
Фліссак К.А., к.е.н., доц.
Шевчук А.М., аспірант
Шевчук О.А., к.е.н., викладач
Шевчук Р.П., к.т.н., доц.
Шушпанов П.Г., к.е.н., доц.
Щирба І.М., к.е.н., викладач*

Відповідальний за випуск:

Маршалок Т.Я., к.е.н., голова Ради молодих вчених ТНЕУ

Збірник тез доповідей укладено за матеріалами Одинадцятої Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна візія та виклики глобалізації», яка відбулася в Тернопільському національному економічному університеті 13-14 лютого 2014 року.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

НОРМАТИВНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УМОВАХ ВІДСУТНОСТІ АДЕКВАТНОЇ ДЕФІНІЦІЇ

Нормативна регламентація судово-бухгалтерської експертизи в Україні знаходиться на вкрай низькому рівні. Жоден законодавчий акт не містить чіткого визначення даного виду експертної діяльності. Організаційні та методичні особливості застосування бухгалтерських експертиз в Україні залишаються юридично неврегульованими. Спектр законів і кодексів, які опосередковано стосуються процедури судово-бухгалтерської експертизи в Україні, можна диференціювати в розрізі трьох основних векторів:

1. регулювання експертної діяльності: Закон України «Про судову експертизу» № 4038-XII від 25.02.1994 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 4711-VI від 17.05.2012 року); Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затверджена наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10.1998 року (зі змінами, останні з яких внесені наказом Міністерства юстиції України № 1950/5 від 26.12.2012 р.); Науково-методичні рекомендації з питань підготовки і призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджені наказом Міністерства юстиції України № 53/5 від 08.10.1998 року (зі змінами, останні з яких внесені наказом Міністерства юстиції України № 1950/5 від 26.12.2012 року);

2. організації та методики ведення бухгалтерського обліку: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 року «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами, останні з яких внесені Законом України № 663-VII від 24.10.2013 р.); Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку; План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 року (із змінами, останні з яких унесено наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 627), Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 року (із змінами, останні з яких унесено наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 року № 627), спектр галузевих інструкцій і т.д.

3. регламентації економічних процесів і кримінальної відповідальності за їх порушення: Кримінальний процесуальний кодекс України № 4651-VI від 13.04.2012 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 406-VII від 04.07.2013 року); Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 4677-VI від 15.05.2012 року); Митний кодекс України

№ 4495-VI від 13.03.2012 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 588-VII від 19.09.2013 року); Цивільний процесуальний кодекс України № 1618-IV від 18.03.2004 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 406-VII від 04.07.2013 р.); Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-X від 07.12.1984 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 693-VII від 19.11.2013 року); Господарський процесуальний кодекс України № 1798-XII від 06.11.1991 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 406-VII від 04.07.2013 року); Закон України «Про виконавче провадження» № 606-XIV від 21.04.1999 року (зі змінами, останні з яких внесені Законом України № 583-VII від 19.09.2013 р.) і т.д.

Таким чином, в Україні відсутній комплексний нормативно-правовий документ, який регулював би порядок призначення та проведення саме судово-бухгалтерської експертизи. За радянських часів таким документом вважалась Інструкція про порядок проведення судово-бухгалтерських експертиз у Бюро державної бухгалтерської експертизи Міністерства юстиції Української РСР від 30.12.1974 року, яка після 25-річного застосування втратила чинність відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 27.02.2001 року № 10/5).

На жаль, у сучасній теорії та практиці експертної діяльності в Україні не існує чіткого і однозначного законодавчого визначення судово-бухгалтерської експертизи, що не дозволяє точно трактувати сутність цієї експертизи. Як досить справедливо зазначає Г.Г.Мумінова-Савіна, законодавче визначення судової експертизи не повністю розкриває поняття експерта і ставить дослідження останнього у залежність відповідних органів дізнання.

Зважаючи на те, що у сучасному законодавстві України вживається термін «судово-бухгалтерська експертиза», проте визначення цього поняття, на жаль, не сформульовано, та керуючись законодавчим тлумаченням змісту судової експертизи (стаття 1 Закону України «Про судову експертизу») та її критеріїв, закріплених в інших нормативних документах, пропонуємо наступне визначення: судово-бухгалтерська експертиза – це дослідження фінансово-господарської діяльності підприємства фахівцем, що володіє спеціальними знаннями з бухгалтерського обліку – експертом-бухгалтером, з метою подання висновку щодо переліку питань, поставлених органами дізнання чи суду. При цьому слід врахувати, що судово-бухгалтерська експертиза, як і будь-яка інша, не існує поза межами кримінальних і цивільних справ, які виникають у процесі розслідування чи судового розгляду. Однак, незалежно від того, за якими справами призначається судово-бухгалтерська експертиза, її предметом є виключно фінансово-господарська діяльність, відображена в документах бухгалтерського обліку і фінансової звітності, що стали об'єктом розслідування чи судового розгляду й у відношенні яких поставлені слідчими або судом

питання потребують застосування спеціальних знань з бухгалтерського обліку.

Рустам БУЗЯКОВ

*Карагандинский государственный
технический университет, Казахстан*

ТАРИФЫ НА ЭЛЕКТРОЭНЕРГИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

В условиях рынка изменился порядок расчета и применения тарифов на электроэнергию. С переходом на рыночные отношения существующие энергосистемы Казахстана распались на самостоятельные энергетические компании. Например, энергетика Карагандинского бассейна распалась на ряд самостоятельных компаний: КРЭК, КЕГОК, Караганда – Жарык, Караганда – Жылу, КТЭК, Караганда - Тепло и др. Это приводит к конкуренции в электроэнергетике за право поставки на энергетические рынки своей продукции и услуг. В бывшем СССР расчет за потребленную электроэнергию производился по единым для всей страны тарифам. Тариф на электроэнергию является ценой и подчиняется в настоящее время законам рыночного ценообразования и формируется в зависимости от спроса и предложения.

Регулятором на тарифы на электроэнергию выступает государство в лице Агентства Республики Казахстан по регулированию естественных монополий и защите конкуренции. Для чего привлекает экспертов и проводит публичные слушания.

В Казахстане применяют следующие тарифы:

- Одноставочный тариф – оплата производится за фактически потребленную электроэнергию по установленной ставке. Он применяется для населения, сельскохозяйственных предприятий, а также для промпредприятий с присоединенной мощностью до 750 кВА.

- Двухставочный тариф – оплата по заявленному максимуму нагрузки (основная ставка) и плата за фактически потребленную электроэнергию по электросчетчику (дополнительная ставка). Такой порядок расчетов за электроэнергию применяется для промышленных и приравненных к ним потребителей с присоединенной мощностью свыше 750 кВА.

Величина этих тарифов в разных регионах Казахстана неодинакова. Для северных регионов Казахстана они примерно в 1,5 раза выше, чем в других регионах.

- Многоставочные тарифы - кроме двухставочного тарифа, вводится оплата за часы максимальной нагрузки или льготные тарифы в ночные часы (ночной тариф). Такой порядок оплаты производится обычно для крупных потребителей электроэнергии.

- Штрафные тарифы – экономические санкции за невыполнение договорных обязательств. Могут введены за перерасход или за